

SỰ KIỆN 1969

CÔNG NHÂN NGÀNH ĐIỆN KHÔI PHỤC LẠI SẢN XUẤT TRONG ĐIỀU KIỆN CHIẾN TRANH ÁC LIỆT

Ngày 3 và 4-4-1965, phân xưởng trung tâm 3.000 KW và phân xưởng lô cô bị máy bay giặc Mỹ đánh phá hư hỏng nặng phải ngừng sản xuất và tiếp sau là phân xưởng Cổ Định, phân xưởng thủy điện Bàn Thạch cũng bị đánh phá hư hỏng.

Với quyết tâm khôi phục lại sản xuất, công nhân điện Thanh Hóa đã sửa chữa 1 máy phát của phân xưởng trung tâm (sau này gọi là phân xưởng Áp Bắc). Dòng điện mừng thọ Bác Hồ 75 tuổi đã vận hành an toàn 70 ngày. Sau đó vào 3 giờ sáng ngày 29-7-1965, máy bay giặc Mỹ lại đánh phá, phân xưởng bị hư hỏng nặng, cán bộ công nhân nhà máy lại sửa chữa phục hồi sản xuất. Có thời gian phân xưởng được phục hồi lại công suất thiết kế 3.000 KW.

Cùng với phục hồi phân xưởng Áp Bắc, từ tháng 1 đến ngày 15-6-1966, công nhân ngành điện đã kiên trì và sáng tạo khắc phục khó khăn về kỹ thuật, về phương tiện phục hồi lại phân xưởng thủy điện Bàn Thạch (mặt danh là phân xưởng Thuận Ninh) với công suất thiết kế là 960 KW.

Phân xưởng Cổ Định (phân xưởng Bình Giã) đã được vận chuyển 200 tấn thiết bị và máy móc về vị trí mới ở hang Nham núi Ngang thuộc xã Yên Thọ (Yên Định). Công việc xây dựng và lắp đặt máy móc gặp nhiều khó khăn nhưng đến ngày

20-12-1968 phân xưởng đã được khánh thành với công suất là 1.500 KW.

Nhà máy Điện còn xây dựng thêm 4 cụm di-ê-den (CĐ) ở Yên Định và Hoàng Hóa để phục vụ sản xuất nông nghiệp. Tổng công suất của 4 cụm CĐ là 2.600 KWA.

Tính đến năm 1972 tổng công suất điện nhà máy phục hồi lại là 6.760 KW hơn tổng công suất tháng 3 năm 1965 là 700 KW (tháng có tổng công suất cao nhất trong thời kỳ hòa bình xây dựng).

Quá trình khôi phục lại dòng điện là quá trình phấn đấu đầy gian khổ hy sinh nhưng nhiều sáng tạo và kiên cường. Sau lần phục hồi sản xuất ở phân xưởng Áp Bắc đã thể hiện đầy đủ phẩm chất của Nhà máy Điện anh hùng.

THƯỜNG VỤ TỈNH ỦY RA NGHỊ QUYẾT VỀ CÔNG TÁC THỦY LỢI TRONG NĂM 1969 ⁽¹⁾

Trên cơ sở đánh giá thành tích và các mặt hạn chế của công tác thủy lợi trong những năm trước đó, ngày 16-1-1969, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ra nghị quyết chỉ đạo công tác thủy lợi trong năm 1969. Nội dung cơ bản của nghị quyết:

Về nhiệm vụ:

- Tập trung lực lượng giải quyết úng hạn và kiến thiết lại đồng ruộng nhằm nhanh chóng đạt 3 mục tiêu trong sản xuất nông nghiệp. Cụ thể là: tập trung làm dứt điểm các công trình đầu mối để tiêu thủy ở Thọ Xuân, chống úng ở Hà Trung, Nông Cống, ở đồng cói Nga Sơn, đồng muối Bãi Ngọc. Tiếp tục hoàn

(1) Nghị quyết số 4 NQ/TU ngày 30-1-1969, lưu trữ tại Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy.

chính công trình Đồng Ngư, Ruộng Cốt, Yên Tôn, Hoàng Khánh và tu bổ nâng cấp hệ thống đê sông lớn.

- Trên cơ sở đảm bảo nhân lực cho các công trình cấp tỉnh, các huyện cần phải xây dựng các công trình cấp thiết của huyện. Xã và HTX phải huy động nhân lực cho tỉnh và huyện đồng thời phải đẩy mạnh chống úng chống hạn cục bộ ở địa phương, đẩy mạnh thủy lợi mặt ruộng.

Về tổ chức:

- Mỗi HTX phải tổ chức 2 đội chuyên thủy lợi. Mỗi đội có từ 5% đến 7% lực lượng lao động trong HTX và phải có từ 3% đến 5% đảng viên. Đội 1 chuyên trách các công trình của tỉnh, của huyện, đội 2 tham gia các công trình trong xã.

- Tỉnh và huyện phải thành lập Ban Chỉ đạo công tác thủy lợi, do đồng chí Chủ tịch tỉnh và huyện làm trưởng ban và cử bộ phận thường trực giúp cấp ủy, chính quyền tổ chức chỉ đạo công tác thủy lợi.

Ban Thường vụ Tỉnh ủy yêu cầu các cấp các ngành phát động quần chúng tiến công mạnh mẽ vào mặt trận thủy lợi. Trong đó cán bộ, đảng viên, đoàn viên, dân quân là lực lượng nòng cốt.

TỈNH ỦY TỔ CHỨC HỘI NGHỊ TỔNG KẾT KINH NGHIỆM THÂM CANH LÚA Ở THỌ XUÂN

Thọ Xuân là một huyện có năng suất lúa liên tục phát triển. Năm 1965 toàn huyện đạt 5 tấn thóc trên một ha gieo trồng, năm 1969 đạt 6 tấn/ha, riêng HTX Đông Phương Hồng đạt 8 tấn/ha, HTX Thắng Lợi đạt 7 tấn/ha.

Để tổng kết kinh nghiệm thâm canh lúa ở huyện Thọ Xuân nhằm nhân rộng trên địa bàn toàn tỉnh, đầu năm 1969 Tỉnh ủy

và UBHC tỉnh đã tổ chức hội nghị cán bộ chủ chốt của các ngành cấp tỉnh và của các huyện vùng trọng điểm lúa.

Trong hội nghị đồng chí Chủ tịch huyện Thọ Xuân đã báo cáo một số biện pháp mà Đảng bộ, nhân dân trong huyện đã làm như sau:

1. Đẩy mạnh thủy lợi, hoàn chỉnh thủy nông chủ động tưới tiêu.

2. Thay bộ giống cũ bằng bộ giống mới và mạnh dạn nhân rộng trên địa bàn toàn huyện (năm 1965 đã cấy 64% diện tích bằng Nông Nghiệp Tám và Khe Nam Lùn...).

3. Đẩy mạnh phong trào làm phân bón, ứng dụng các biện pháp kỹ thuật trong các khâu chăm sóc và bảo vệ lúa.

4. Các chi bộ Đảng trong các HTX xem các biện pháp nói trên là nhiệm vụ lãnh đạo, là mục tiêu phấn đấu. Công tác xây dựng chi bộ 4 tốt, đảng viên 4 tốt gắn liền với nhiệm vụ phát triển sản xuất, nâng cao năng suất cây trồng vật nuôi.

Những biện pháp thâm canh lúa ở Thọ Xuân đã được các huyện vận dụng sáng tạo trong hoàn cảnh cụ thể của huyện mình. Nhờ đó nhiều huyện đã phấn đấu đạt "5 tấn thắng Mỹ".

TỈNH ỦY TỔ CHỨC LỄ TRUY ĐIỆU CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Ngày 2-9-1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời trong niềm thương tiếc vô hạn của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân tộc.

Tại Hội trường lớn của tỉnh ở xã Thiệu Viên huyện Đông Sơn (địa điểm sơ tán), Tỉnh ủy cùng Ủy ban Nhân dân, Mặt trận Tổ quốc tỉnh tổ chức trọng thể lễ truy điệu Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Đúng 9 giờ sáng ngày 6-9-1969 lễ truy điệu được cử hành. Hòa trong hương trầm và nhạc lễ là tiếng nấc nghẹn ngào của hơn 1 ngàn đại biểu đại diện cho các ngành, các cấp, các dân tộc và tôn giáo trong tỉnh. Các đại biểu lần lượt dâng hương kính viếng Bác. Sau 21 loạt đại bái, đồng chí Ngô Thuyền, Bí thư Tỉnh ủy thay mặt đảng bộ, nhân dân trong tỉnh đọc diếu văn và xin nguyện: "Sống, chiến đấu và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại", xin nguyện thực hiện trọn vẹn Di chúc thiêng liêng của Người.

Tại đây ngày 7, ngày 8 và ngày 9-9-1969 nhân dân các huyện trong tỉnh đã làm lễ dâng hương vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc. Cũng tại đây, tháng 10-1969 đã diễn ra Đại hội Đảng bộ tỉnh Thanh Hóa lần thứ VII - Đại hội triển khai thực hiện Di chúc của Bác.

ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ THANH HÓA LẦN THỨ VII

Từ ngày 21-10 đến 4-11-1969, Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Thanh Hóa được tổ chức tại khu sơ tán, 307 đại biểu chính thức và 30 đại biểu dự khuyết đại diện cho các cơ sở Đảng trong tỉnh tham dự.

Đại hội đã thông qua báo cáo chính trị kiểm điểm việc thực hiện nhiệm vụ nhiệm kỳ qua, định phương hướng nhiệm kỳ tới và bầu Ban chấp hành Tỉnh ủy. Đại hội đã khẳng định:

"... Đảng bộ và nhân dân tỉnh ta đã góp phần xứng đáng đánh thắng chiến tranh phá hoại của địch. Tăng cường được hậu phương và làm tốt nhiệm vụ tiền tuyến. Lực lượng kinh tế được đẩy mạnh, quan hệ sản xuất XHCN được củng cố, sự nghiệp giáo

dục văn hóa, bảo vệ sức khỏe phát triển, đời sống của nhân dân nói chung ổn định. Phong trào quần chúng có khí thế vươn lên mạnh mẽ trong chiến đấu chống Mỹ, cứu nước. Sự nhất trí về chính trị trong các tầng lớp nhân dân được tăng cường, chính quyền dân chủ nhân dân được củng cố một bước...". Khẳng định những thành tích đạt được Đại hội đã nêu lên những tồn tại: "... Nền kinh tế trong tình phát triển chậm, có mặt giảm sút trì trệ, quản lý kinh tế còn non yếu, sự nghiệp văn hóa, giáo dục, bảo vệ sức khỏe của nhân dân phát triển chưa mạnh, chất lượng còn thấp, đời sống nhân dân chưa được cải thiện, có những lúc, những nơi khó khăn kéo dài...".

Về công tác xây dựng Đảng, Đại hội nêu rõ: "... Cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ đã thể hiện rõ vai trò tiên phong gương mẫu, bám sát chỉ đạo các cơ sở Đảng. Củng cố xây dựng cơ sở Đảng nhất là cơ sở Đảng ở nông thôn. Vận động quần chúng, tổ chức và phát động phong trào quần chúng sôi nổi, liên tục có chất lượng...". Bên cạnh những thành tích, công tác xây dựng Đảng còn những hạn chế: nhận thức đường lối, chính sách, đạo đức cách mạng, trình độ văn hóa, kỹ thuật khoa học và quản lý về kinh tế của cán bộ đảng viên còn thấp, đặc biệt là về tổ chức của các Đảng bộ còn nhiều mặt yếu...".

Trên cơ sở kiểm điểm tình hình thực hiện nhiệm vụ chính trị. Đại hội đã định ra phương hướng nhiệm vụ như sau:

- Đảm bảo đầy đủ và kịp thời mọi yêu cầu của tiền tuyến, tăng cường lực lượng vũ trang, giữ vững trật tự an ninh, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ hậu phương.

- Phát triển kinh tế địa phương toàn diện, cân đối, tốc độ nhanh. Đặc biệt cần tập trung sức phấn đấu đạt 5 tấn thóc/1 ha trên diện tích 2 vụ lúa, 2 đến 3 con lợn/1 ha gieo trồng, trước mắt là nhanh chóng đạt 5 tấn thóc/1 ha trên diện tích 2 vụ lúa.

Cải thiện và nâng cao một bước đời sống vật chất và văn hóa, đảm bảo các nhu cầu thiết yếu về ăn, mặc, ở, học tập, chữa bệnh cho nhân dân.

Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa VII gồm 35 ủy viên chính thức và 2 ủy viên dự khuyết. Tỉnh ủy đã bầu Ban Thường vụ gồm 7 đồng chí. Đồng chí Võ Nguyên Lượng được cử giữ chức Bí thư Tỉnh ủy.

Đại hội đại biểu lần thứ VII của Đảng bộ tỉnh là Đại hội đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, tạo ra sự đoàn kết nhất trí trong toàn Đảng bộ.

ĐẢNG BỘ, NHÂN DÂN THANH HÓA CHĂM SÓC CÁC CHÁU QUẢNG BÌNH - VINH LINH

Trong những năm 1966-1967, chiến tranh phá hoại của giặc Mỹ ngày càng ác liệt, nhiều hoạt động của quân dân Quảng Bình, Vĩnh Linh phải chuyển xuống địa đạo. Để đảm bảo an toàn cho các cháu nhỏ và các cụ già, Trung ương quyết định cho Quảng Bình, Vĩnh Linh thực hiện kế hoạch K8 - sơ tán 3 vạn cháu từ 7 tuổi đến 15 tuổi và hàng trăm cụ già ra các tỉnh Thái Bình, Hải Hưng, Hà Bắc, Ninh Bình, Thanh Hóa.

Chấp hành nghiêm túc Chỉ thị của Trung ương Đảng, Thanh Hóa đã thành lập Ban Đón tiếp K8 và đảm bảo phương tiện chuyển các cháu Quảng Bình, Vĩnh Linh ra các tỉnh phía Bắc.

Từ ngày 2-8-1967 đến ngày 17-1-1969 Thanh Hóa đã điều động 1.162 chuyến xe chuyển 34.223 cháu nhỏ và cụ già bàn giao cho các tỉnh. Riêng Thanh Hóa đã tiếp nhận 14.682 cháu, phân chia cho các huyện bố trí nơi ăn ở và trường lớp để các cháu học tập. Cụ thể: Huyện Thiệu Hóa đón nhận 4.235 cháu,

huyện Yên Định đón nhận 3.744 cháu, huyện Thọ Xuân đón nhận 2.811 cháu, huyện Triệu Sơn đón nhận 3.618 cháu, huyện Vĩnh Lộc đón nhận 1.274 cháu.

Các cấp ủy Đảng, chính quyền kết hợp với Ty Thương binh - Xã hội và Ty Giáo dục gửi các cháu về từng gia đình. Nhiều gia đình ở Thiệu Hóa, Yên Định đã nhận nuôi từ 2 đến 3 cháu. Các huyện đã quyên góp tiền ủng hộ các cháu, để tăng khẩu phần bữa ăn và mua thêm giấy bút học tập. Huyện Yên Định đã tặng các cháu 3.472 đồng. Vào dịp lễ tết, các huyện đều có quà tặng các cháu.

Trong suốt thời gian chiến tranh phá hoại, các cháu Quảng Bình, Vĩnh Linh đã được nhân dân Thanh Hóa chăm sóc, nuôi dưỡng, học tập chu đáo và các cháu trở về quê hương khi chiến tranh phá hoại kết thúc.